

HÄNDELSEN

På morgonen kl ca 03.10 kallades räddningstjänsten till en lägenhetsbrand på X-gatan i X-stad. Branden upptäcktes då en boende kom hem ca kl 03.00 och fann sin lägenhet rökfylld. Hon larmade då räddningstjänsten. Det tycks som om hon lämnade lägenhetsdörren öppen, vilket ledde till att trapphuset snabbt blev rökfyllt. Detta ledde i sin tur till att en granne sprang in i röken för att väcka andra och ådrog sig lättare rökskador. När räddningstjänsten anlände fanns det fortfarande folk kvar i lägenheterna, och man fick utrymma någon via stege/höjdfordon. Branden i startutrymmet kunde släckas förhållandevis snabbt via en invändig rökdykarinsats. Det visade sig dock att branden fått fäste i byggnadens väggar och mellanbjälklag. Detta ledde till en omfattande och arbetskrävande släckinsats, och branden var under kontroll först ca klockan 10 på förmiddagen.

Då jag anlände till platsen kl ca 07.15 hade vardagsrummet tömts på inredning för att möjliggöra släckning av krypbränder i väggar och tak. Enligt uppgift från rökdykarna var det en TV-apparat i vardagsrummet som brann när de kom in, möjligtvis med något stående ovanpå. Detta stämmer helt överens med de skador som finns i rummet. Det visade sig snabbt under insatsen att branden fått fäste i bjälklag och väggar. Det trängde fram rök under golvssocklar och i otätheter i tak och väggar i flera lägenheter.

BYGGNADEN

Byggnaden är ett hyreshus i tre våningar, av äldre årgång, uppfört med trästomme. Det finns två trapphus med sex respektive fyra lägenheter i varje. Det norra trapphuset har sex lägenheter, eftersom man inrett lägenheter även i vindsplanet. I den södra delen av vindsplanet finns en förrådsvind. Lägenheten där branden upptäcktes ligger på plan 2 i det norra trapphuset.

BRANDORSAK

Det finns bara brandskador inne i en av lägenheterna, nämligen ni den som branden upptäcktes i. De övriga har brandskador inne i väggar och bjälklag. Det råder därmed ingen större tvekan om att branden startat lägenheten på andra våningen. Det finns en s.k. "sofana" på väggen där TV-apparaten har stått. Enligt rökdykarna fanns det endast förbrända rester av TV-apparaten just här när de trängde in i lägenheten. Resterna kastades ut tillsammans med delar av inredningen och golvet i ett tidigt skede av släckningsarbetet, och har inte kunnat undersökas. Enligt rökdykarna var TV-apparaten så illa bränd att det i princip inte fanns något kvar av den att undersöka. Brandskadorna på väggen bakom TV-apparaten och den omfattande nedsoeningen i lägenheten i övrigt antyder att TV-apparaten brunnit upp och givit en hel del sotig plaströk. Brännskadan i väggen är djup och går även ned i bjälklaget.

Tänkbara tändkällor i området kring TV-apparaten är:

- TV-apparaten själv - vilken enligt lägenhetsinnehavaren stod påslagen.
- Elfel i ledningar - det fanns en s.k. "pansarledning" monterad på golvsockeln bakom TV-apparaten.
- Glömda ljus på TV-apparaten - det har stått en ljusstake på TV:n, enligt uppgift var den tänd under dagen innan.

TV-apparaten

Det är inte okänt eller ens ovanligt att TV-apparater fattar eld. Detta sker oftast på grund av glappkontakt i någon lödning eller komponent i TV-apparaten. Denna tändkälla har inte kunnat uteslutas, då TV-apparaten enligt uppgift lämnades påslagen. Elfel i ledningar bakom TV-apparaten. Det fanns en pansarledning monterad på golvlisten bakom TV-apparaten. Ledarna inuti höljet var brända bakom TV-apparaten. Detta säger dock inte mer än att ledarens isolering utsatts

för höga temperaturer. Det har inte gått att utröna om dessa brandskador kommit inifrån eller utifrån. Polisens tekniker undersökte ledaren och fann att isoleringen i kabeln inte visade tecken på skörhet eller sönderfall på grund av ålder. Detta talar möjligtvis mot att branden startat till följd av en elfel. Det går dock inte heller att utesluta att en lokal skada på kabeln kan ha orsakat överledning och brand.

Glömda ljus

Eftersom TV-apparaten inte kunnat studeras finns det ingen möjlighet att utreda denna tändkälla utifrån annat än vittnesuppgifter. Ljusstaken skall ha varit tänd under eftermiddagen/kvällen enligt lägenhetsinnehavaren. Det finns också vittnesuppgifter från en väninna till lägenhetsinnehavaren på att ljusen släcktes av lägenhetsinnehavaren innan de gick ut. Enligt uppgift skall ljusstaken ha varit av metall och av sådan storlek att den inte borde ha läckt ut brinnande stearin. Denna ljusstake har heller inte setts till, varför detta inte kan kommenteras ytterligare.

SLUTSATSER

Det har inte gått att med säkerhet fastställa brandorsaken. De skador som kunnat observeras kan vara följden av en brand som startat på något av dessa tre sätt.

BRANDSPRIDNING

Brandens huvudsakliga spridning inom i mellanväggar och bjälklag. Brandens spridning i huset berodde med all sannolikhet på att konstruktionerna mellan lägenheterna var brännbara och innehöll relativt stora luftspalter. Dessa luftspalter var till för att förhindra att ljud ledde via konstruktionerna mellan lägenheterna. När branden i lägenhet 1 hade fått fäste i vägg och golv brändes sockellisten igenom. Branden kunde på så sätt spridas djupare in i väggen och dessutom ner i det dolda utrymmet i golvbjälklaget. Detta gav brandspridning som skapade två brandhärder: en i väggen mellan lägenheterna 3 och 4, och ytterligare en i bjälklaget mellan lägenhet 1 och 2 som tog lång tid att få under kontroll. Eftersom det fanns vertikala luftspalter i väggarna kunde glöder falla ner inne i luftspalten i väggen och på så sätt sprida branden. Detta ledde till en större glödhärd inuti väggen mellan lägenheterna 3 och 4. För att nå denna brandhärd vingades man riva delar av vägen mellan lägenheterna. Man kunde då konstatera att väggens 2-tumsplankor var till hälften genombrända från insidan.